

#วิธีเลี้ยงปลาไหลสำหรับผู้เริ่มต้น

การเลี้ยงปลาไหลแบบถัง สำหรับท่านผู้ฝึกทำเริ่มต้นไปสู่ฟาร์มใหญ่

ส่วนผสมดินก็จะมี

ชั้นที่ 1 ใส่หญ้าแห้ง

ชั้นที่ 2 ใส่หยมกกล้วย

ชั้นที่ 3 ใส่มูลสัตว์ และอาหาร ทำสลับกันไปเรื่อยๆ จนเต็มบ่อ

ชั้นบนสุด ใส่น้ำให้มีระดับความสูง ประมาณ 10-15 ซม จากนั้นนำพีชน้ำ อาทิ ผักตบ ผักบุ้งมาใส่ในบ่อเพื่อเลียนแบบธรรมชาติโดยให้ใส่พอประมาณ และทุกชั้นควรรดด้วยจุลินทรีย์ EM จากนั้นหมักทิ้งไว้ 15 วันนำพีชน้ำ อาทิ ผักตบ ผักบุ้งใส่ลงในบ่อเพื่อเลียนแบบธรรมชาติ (ใส่พอประมาณ)

การเลี้ยง

ให้นำปลาไหลปล่อยลงเลี้ยง ในบ่อหมักที่เตรียมไว้ ขนาดปลาไหลที่จะเลี้ยงควรมีขนาดตัวประมาณ 2-3 ซม. ซึ่งจะใช้ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 4 เดือน ก็สามารถจับขายได้

อาหาร/การให้อาหาร

การอนุบาลลูกปลาไหลหลังจากที่ลูกปลาไหลฟักออกแล้ว 3-5 วัน ให้เริ่มให้อาหารด้วยไข่ต้มบด และไรแดง 2 ครั้ง/วัน เช้า และเย็นเป็นเวลา 2 อาทิตย์ หลังจากนั้น จึงให้อาหารที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น หนอนแดง หรือไส้เดือนขนาดเล็ก นาน อีก 1 เดือน จึงพร้อมปล่อยเลี้ยงในบ่อต่อไป

การให้อาหารจะให้เดือนละครึ่ง อาหารที่ให้ เช่น ซากสัตว์ที่ตาย ไส้หมู, หนังกวาย ปลวกไส้เดือน หอย หนอน
หมายเหตุ : พันธุ์ปลาไหลหาได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ตามคลองน้ำ หรือแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วไป (โดยเฉพาะตามรากผักตบชวา)

วิธีทำหัวเชื้อ EM

สูตรที่ 1

วัสดุ และส่วนผสม

- กากน้ำตาล 5 ลิตร
- น้ำมะพร้าว 2 ลูก
- น้ำสะอาด 25 ลิตร
- สับปะรดสุก 5 หัว
- ถังพลาสติก พร้อมฝาปิด 40 ลิตร 1 ใบ

วิธีการทำ

- หั่นสับปะรดให้เป็นชิ้นเล็กๆ
- นำสับปะรด น้ำมะพร้าว กากน้ำตาล และน้ำผสมรวมกันในถัง
- คลุกเคล้าส่วนผสมประกอบให้เข้ากัน แล้วปิดฝานำพักไว้ในที่ร่ม
- คลุกกลับส่วนผสมทุกๆ 2 วัน/ครั้ง นาน 1 อาทิตย์
- หมักไว้นาน 1-2 เดือน ก็จะได้หัวเชื้อจุลินทรีย์

สูตรที่ 2

วัสดุ และส่วนผสม

- กากน้ำตาล 5 ลิตร

- น้ำสะอาด 20 ลิตร
- เศษผัก 10 กก.
- ถังพลาสติก พร้อมฝาปิด 40 ลิตร 1 ใบ

วิธีการทำ

- หั่นเศษผักให้เป็นชิ้นเล็กๆ
- นำเศษผัก กากน้ำตาล และน้ำผสมรวมกันในถัง
- ขั้นตอนต่อไปคล้ายกับสูตรที่ 1

วิธีขยายหัวเชื้อจุลินทรีย์

วิธีขยายหัวเชื้อจุลินทรีย์ ทำได้โดยนำหัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ส่วน ประมาณ 100 ซีซี ผสมกับกากน้ำตาล 2 ลิตร และน้ำสะอาด 20 ลิตร แล้วหมักทิ้งไว้ในถังปิดสนิท นาน 7-14 วัน ก็สามารถนำไปใช้พ่นหรือราดในแปลงเกษตรได้

วิธีการใช้เชื้อจุลินทรีย์ EM

1. พืชผักทางการเกษตร

- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้วมาผสมกับน้ำ 100 เท่า (น้ำเชื้อ EM 1 ลิตร กับน้ำ 100 ลิตร) ฉีดพ่นหรือรดแปลงผักทุก 1-2 สัปดาห์/ครั้ง
- นำน้ำเชื้อ EM ผสมกับน้ำในอัตราข้างต้น นำไปราดหรือรดโคนไม้ผล หรือ นำไปฉีดพ่นทรงพุ่มไม้ผลในระยะแตกใบ และระยะออกดอก

2. การประมง

- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้ว ราดเทใส่บ่อเลี้ยงกุ้งหรือเลี้ยงปลา อัตรา 100 ลิตร/บ่อ 1 ไร่ ซึ่งจะช่วยลดค่า BOD หรือความสกปรกในน้ำ ทำให้น้ำสะอาดขึ้น รวมถึงช่วยต้านเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อโรคในสัตว์น้ำได้

3. ปศุสัตว์หรือการเลี้ยงสัตว์

- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้วมาคลุกผสมกับอาหารสัตว์ที่ให้แก่โค กระบือ อัตรา 1 ลิตร/อาหาร 10 กิโลกรัม ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในกระเพาะรูเมน และเร่งอัตราการย่อยอาหาร
- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้ว ผสมรวมกับอาหารหยาบของโค กระบือ เพื่อหมักอาหารหยาบ เช่น ฟางข้าว หญ้าอาหารสัตว์ ก่อนนำมาเลี้ยง ซึ่งจะช่วยให้ย่อยอาหารหยาบให้รวดเร็วขึ้น
- นำน้ำเชื้อ EM 1 ลิตร ที่ขยายแล้ว ผสมกับน้ำ 100 ลิตร ล้างทำความสะอาดตัวสัตว์ ซึ่งจะช่วยป้องกันแมลงตัวห้ำ และแมลงดูดเลือดที่จะมาเกาะบนตัวสัตว์
- นำน้ำเชื้อ EM 1 ลิตร ที่ขยายแล้ว ผสมกับน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นบริเวณคอกสัตว์ ซึ่งจะช่วยให้ย่อยสลายซากพืชหรือมูลสัตว์ทำให้กลิ่นเหม็นลดลง

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้ว เทราดในบ่อบำบัดน้ำเสีย อัตรา 10 ลิตร/น้ำเสีย 10 ลบ.ม ซึ่งจะช่วยให้ย่อยสลายความสกปรกให้รวดเร็วขึ้น ทำให้ค่า BOD ในน้ำลดลง
- นำน้ำเชื้อ EM ที่ขยายแล้ว เทราดในส้วม รางระบายน้ำ หรือ ท่อระบายน้ำ ซึ่งจะช่วยให้ย่อยสลายสิ่งสกปรกและช่วยลดกลิ่นเหม็น

การเก็บรักษา และข้อพึงระวัง

- ไม่สามารถทนต่อยาปฏิชีวนะ ยาฆ่าเชื้อ และสารเคมี จึงห้ามผสมสารเหล่านี้
- เก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ไม่ให้อากาศเข้า
- หลีกเลี่ยงการเก็บหรือวางทิ้งไว้บริเวณแดดส่องถึงหรือใกล้แหล่งความร้อนต่างๆ
- มีอายุสามารถเก็บไว้ได้นาน 8-12 เดือน ภายใต้อุณหภูมิปกติ และอยู่ในที่ร่ม
- หากมีการแบ่งใช้ ต้องปิดฝาภาชนะบรรจุให้สนิททุกครั้ง
- หากพบน้ำหัวเชื้อจุลินทรีย์มีสีดำ และส่งกลิ่นเหม็นเน่า แสดงว่าเชื้อจุลินทรีย์ได้ตายหมดแล้ว ไม่สามารถนำไปใช้ได้
- หากเกิดแผ่นสีขาว ซึ่งเกิดจากเชื้อรา แนะนำให้ตักคราบด้านบนออก เติมน้ำตาลเพิ่ม และหมักต่อ

ศูนย์รวมความรู้เกษตรพอเพียง

<https://www.facebook.com/kasetengdham/>